

Så här använder du digitala verktyg i Huddinge kommuns nätverk

Huddinge har ett nätverk som du har stor användning för i ditt skolarbete. Nätet kopplar upp Huddinges skolor och förskolor och ger tillgång till lagringsytor, programvaror och internet. För att nätet ska fungera bra och för att du som användare ska vara skyddad, är det viktigt att du följer våra gemensamma regler. När du har läst reglerna nedan och skrivit under överenskommelsen, har skolan rätt att kräva att du följer reglerna. Du ska vara medveten om vad som händer om du inte följer reglerna.

Regler

Din skola informerar dig om hur digitala verktyg och internet får användas, samt vilka regler som gäller för din IT-säkerhet i skolan och vad som gäller om man publicerar uppgifter och/eller bilder på andra på internet eller i sociala medier.

Vad händer om jag inte följer reglerna?

Otillåten användning av digitala enheter får alltid konsekvenser och kommer alltid att åtgärdas. Skolan/förskolan är ingen isolerad del av samhället. Om du bryter mot gällande regler kommer skolan att vidta lämpliga åtgärder. Om det finns misstanke om brott görs en polisanmälan.

Ditt användar-ID är personligt

Skolan ger dig behörighet att använda skolans datorer och skoldatanätet.

- Ditt användar-ID och lösenord är personligt och du ansvarar för att det används rätt. Du får aldrig lämna ut ditt användar-ID och lösenord. Om du gör det och någon sen gör något olämpligt eller olagligt, är du ansvarig.
- För att skapa ditt användar-ID och de konton som behövs använder vi elevregistret som hanterar dina personuppgifter.
- Alla användare måste vara inloggade med sitt eget användar-ID och ta ansvar för sina egna handlingar. Och skyddar dig mot misstankar om någon annan gör något otillåtet på datorn eller i nätverket i ditt namn.

Samhällets lagar gäller även på Internet - surfande loggas

Du är inte anonym när du använder internet, allt surfande loggas. Besök inte webbplatser med tvivelaktig eller olaglig verksamhet, som exempelvis pornografi, rasism, diskriminering och/eller kriminalitet.

Du ska heller inte:

- kränka andra personer, oavsett om de lever eller är döda.
- bedriva hets mot folkgrupp eller sprida rasistisk propaganda.
- lämna ut personuppgifter om andra utan deras medgivande (GDPR).

Upphovsrätt

Text och bilder som du laddat ned från internet får vanligtvis inte publiceras fritt. Utgå alltid ifrån att allt material på internet är skyddat med upphovsrätt och att du behöver tillstånd från den som producerat bilden eller texten för att publicera materialet. Om du använder material som inte är ditt eget i ditt skolarbete, ange alltid källa.

Skoldatanätets säkerhet

- Det är förbjudet att ta sig in i andras hemkataloger (mappar). Om skolan misstänker att det har hänt, är det emot skolans regler och IT-ansvariga kan gå in i hemkatalogen/loggarna för att spåra vem som har gjort vad.
- Om du måste gå ifrån din digitala enhet – kom ihåg att logga ut! Om du lämnar datorn när du är inloggad på nätverket, blir du ansvarig för eventuellt regelbrott som andra gör med ditt användar-ID.
- Det är både olagligt och förbjudet att hacka sig in i skolans eller andra organisationers datasystem. Detta räknas som obehörigt intrång i datasystem och polisanmäls.
- Det är också olagligt att:
 - medvetet förstöra hårdvara eller program som ingår i datasystemet.
 - medvetet förstöra eller radera filer för andra användare.
- De filer som du sparar i datasystemet, t ex i din hemkatalog, sparas endast under din skolgång. När du lämnar Huddinges skolor raderas din mapp och innehållet i den.

Att tänka på när du använder din personliga e-post

Öppna inte e-post som kommer från konstiga e-postadresser, som har konstiga rubriker. Öppna inte heller bilagor från okända e-postkonton. Sådan e-post kan innehålla datavirus. Medveten spridning av e-post som innehåller filer med datavirus är förbjuden och betraktas som skadegörelse. Du får inte göra så kallade massutskick, utskick får endast göras till enstaka mottagare.

Kommunikation på Internet

Undvik att ge ut personliga uppgifter så långt det går. Du bör lämna så lite information som möjligt om dig själv när du besöker en webbplats. Ge endast nödvändig information. Om en webbplats kräver mycket information om dig bör du vara försiktig om det inte framgår tydligt hur dina uppgifter kommer att användas.

Publicering av bilder och andra personuppgifter på internet

Det är viktigt att du känner till vad som gäller om du publicerar uppgifter och bilder på andra personer på internet. Mer information om dataskyddsförordningen (GDPR) kan du läsa på <https://www.datainspektionen.se/dataskyddsreformen/>

Bilder som publiceras på internet, t ex i sociala medier, kan få stor spridning och en publicering kan möjliggöra kartläggning av barn och ungdomar i olämpliga syften. Huddinge kommun ska uppfylla kraven i dataskyddsförordningen (GDPR). Lagen rekommenderar att skolan inhämtar samtycke från eleverna själva (om eleven är över 15 år) vid publicering av bilder på internet eller från deras vårdnadshavare (om eleven är under 15 år). Datainspektionen har vanligtvis 15-årsgränsen som tumregel. För yngre elever måste båda vårdnadshavarna ge sitt samtycke innan uppgifterna publiceras.

Källkritik på internet

När du tar del av material på internet behöver du göra en kritisk granskning av material och bedöma trovärdigheten och sanningshalten av de påståenden som ges.

Inom källkritiken skiljer man på förstahandskällor och andrahandskällor. En person som bevittnar en händelse kan vara exempel på en förstahandskälla. Journalisten som i efterhand intervjuar personen och sedan återberättar händelsen blir då en andrahandskälla. Det betyder dock inte att en förstahandskälla alltid är opartisk eller ger en korrekt bild av verkligheten.

Det är också viktigt att undersöka om källan är äkta, det vill säga att den är det den utger sig för att vara. Om det saknas uppgifter om upphovsperson ska du kanske överväga att använda en annan källa istället.

Jämför gärna med vad andra källor säger i ämnet, men kom ihåg att källor kan vara beroende av varandra. De kan ha hämtat sin information från samma förstahandskälla.

Om du använder material från internet - glöm aldrig bort att ange källan!

Läs mer om källkritik på Skolverket:

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/resurser-for-larande/kollakallan/kallkritik>